

FI lausuntopyyntö VaVa syksy 2017

1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot, sähköposti ja puhelinnumero	Lausunnon käsittelypäivämäärä toimitilimessä	Toimielimen nimi
JOROISTEN KUNTA	Riitta Ikonen	Joonas Hänninen, joonas.hanninen@joroine n.fi, 040 676 5544	4.12.2017	Valtuusto

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1



3. 1. Voidaanko ehdotetulla valinnanvapauslailla osaltaan kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1



4. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- -monituottaja-malli todennäköisesti nopeuttaa terveyspalveluiden piiriin pääsyä ja lisää yhdenvertaisuutta, mikäli palveluita on saatavilla.
- maakunnan rahoitukseen liittyvät suuret säästötavoitteet vähentävät olennaisesti maakunnan kykyä ylläpitää laajaa peruspalveluiden palveluverkostoja, joka voi johtaa palveluiden saatavuuden vähenemiseen ja eriarvoisuuden lisääntymiseen.
- Uudistuksessa on vaarana, että sote palvelut tulevat keskittymään väestörikkaille alueille. Näille alueille syntyy todennäköisesti aitoja vaihtoehtoja, jotka myös kilpailevat laadulla. Vastaavasti reuna-alueilla ja harvaan asutulla alueella on vaarana palveluiden saatavuuden ja laadun heikkeneminen.
- Sosiaalipalvelujen saatavuus vaikeutuu, koska sosiaalityön ohjaus/neuvonta ei ole sosiaalityön työn ydin, eikä ole erotettavissa muusta sosiaalityöstä. Usein tarvitaan konkreettisempaa apua jo heti alkuvaiheessa, joka esitetystä mallissa johtaisi asiakkaan ohjaamiseen maakunnan liikelaitokseen. Asiakkaan ”pompottelu” tai ”luukuttaminen” ei ole esitetyn lainsäädännön tai integraatiotavoitteen hengen mukaista.
- Sote palvelujen hyvinvointi- ja terveyseroja kaventava vaikutus ja yhdenvertainen saatavuus saavutetaan vain, jos reuna-alueiden palvelujen saatavuus turvataan erikseen (Erillinen rahoitus? Erillinen velvoite?). Väestörikkailta alueilta syntyy todennäköisemmin runsastakin palvelutarjontaa, mutta se voi tapahtua reuna-alueiden kustannuksella.
- Valinnanvapaus sisältää sellaisia elementtejä, ettei runsaasti apua tarvitsevilla välttämättä ole valmiuksia riittävän avun/palvelujen etsimiseen. Palveluohjaus ja – neuvonnan tulee olla tältä osin aukoton.
- Maakunnan talouden sopeuttamispaine voi näkyä voimakkaammin maakunnan raja-alueiden kuntien palvelutuotannossa ja asettaa niissä asuvat asukkaat epätasa-arvoiseen asemaan väestörikkaiden alueiden asukkaisiin nähden.

5. 2. Edistääkö valinnanvapauslakiluonnos tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1



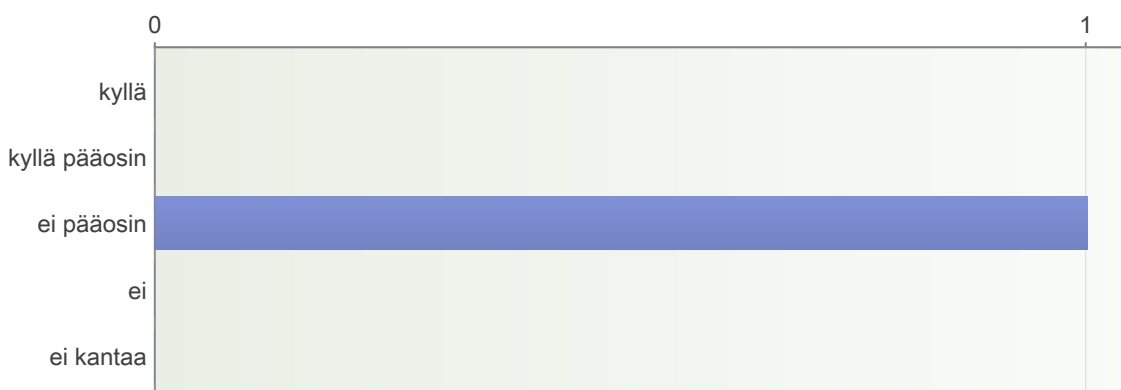
6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- ne asiakkaat, joilla on kykyä ja valmiuksia, voivat laajastikin vaikuttaa omiin palveluihinsa. Runsaasti apua tarvitseville uudistus voi aiheuttaa hankaluuksia. Lainsäädäntö on palveluverkkoa pilkkova ja vaikeasti hahmotettava kokonaisuus.
- Palvelujen valinnan tueksi asiakkaalla tulee olla mahdollisuus verrata palveluja puolueettomasti ja kattavasti
- Palveluiden saatavuus voi muodostua ongelmaksi

7. 3. Antaako lakiluonnos asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1



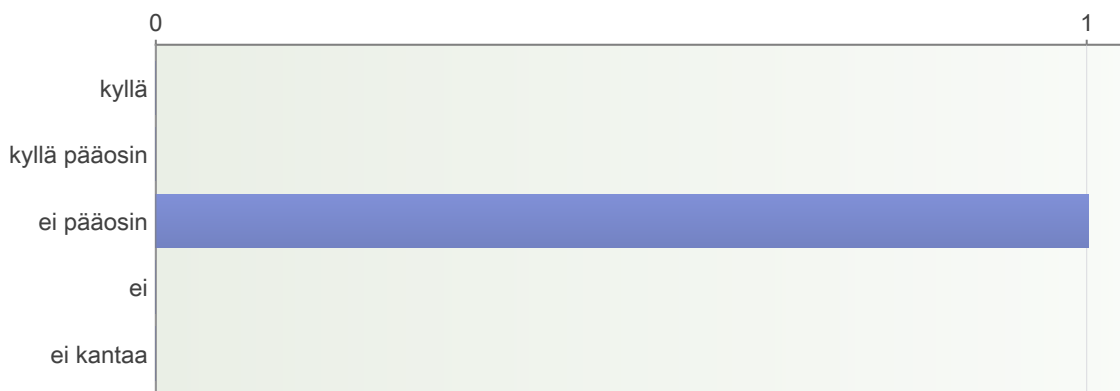
8. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- kuten edellä on mainittu, valinnanvapaus palvelee hyvin niitä, joilla on kyky ja valmius verrata palveluntuottajia ja havainnoida/ ymmärtää omaa palvelutarvettaan sekä tehdä niiden pohjalta päätös palveluntuottajasta.
- palveluohjaus ja - neuvonnan tulee olla aukoton ja toimia hyvin niiden kohdalla, jotka eivät pysty itse vertailua ja valintaa tekemään
- palvelutarjonta vaikuttaa myös suoraan asiakkaan mahdollisuuteen hakeutua tilanteeseen sopivan palvelun piiriin.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko lakiluonnoksen perusteella asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteen sovitettuja palveluja?

Vastaajien määrä: 1



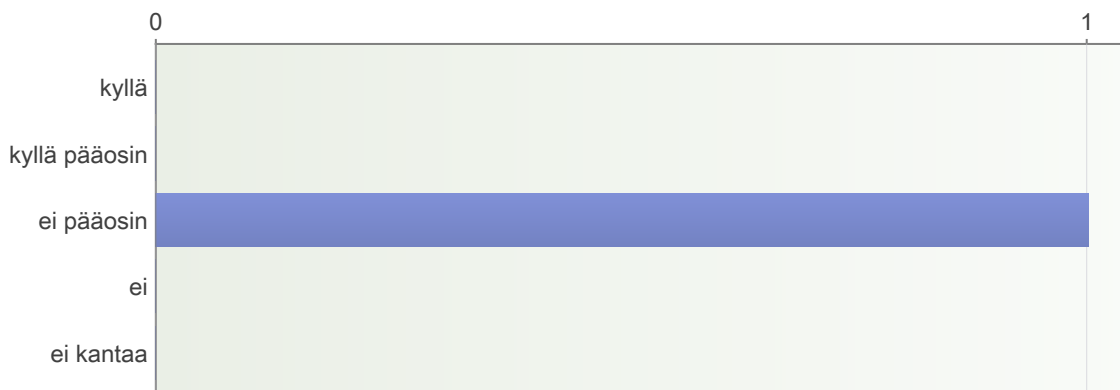
10. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- laaja-alaisen palvelujen verkko on hajautunut vähintäänkin sote-keskuksen ja liikelaitoksen välille, mahdollisesti muitakin tuottajia. Verkosto on pirstaloitunut ja vaikeasti hahmotettava
- todellinen integraatio edellyttää saumatonta palveluohjausta, yhteen sovitettua tietojärjestelmäkokonaisuutta ja asiakkuuden "pääomistajan" selkeää määrittelyä
- Vain maakunnan liikelaitoksen velvoittaminen asiakassuunnitelmien laadintaan on asiakkaan valitsemaan sote-asemaan nähden syrjivä. Vastuiden jakaminen johtaa asiakkaan siirtelyyn paikasta toiseen riippuen hänen tarvitsemistaan palveluista. Miksi asiakas ei voisi asiakassuunnitelman laadinnassa luottaa valitsemaansa sote-asemaan?

11. 5. Turvaako lakiluonnos palvelujen horisontaalisen ja vertikaalisen integraation?

Vastaajien määrä: 1



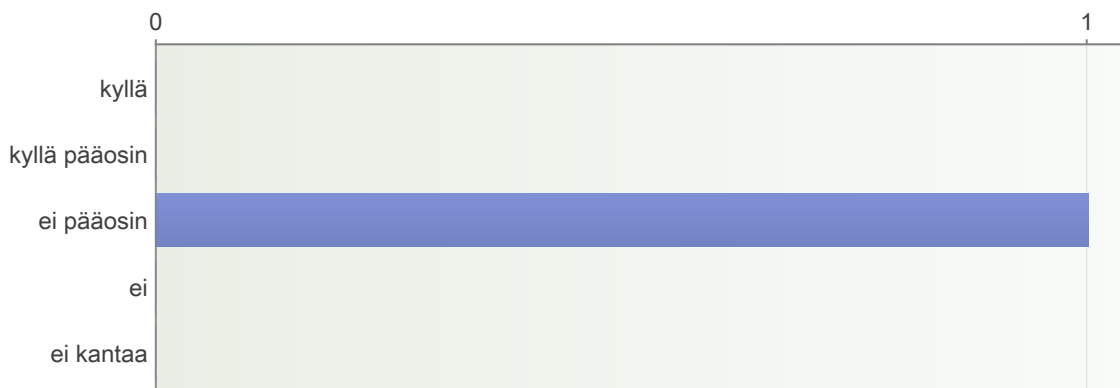
12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Uudistuksen lähtökohtaisena tavoitteena oli peruspalveluiden ja lähipalveluiden turvaaminen, mutta uudistuksen valmistelun myötä käytännön toteutus on muuttunut erikoissairaanhoidon rakenteiden turvaamiseksi. Tässä muutoksessa peruspalvelut ja palveluiden läheisyysperiaate on unohtunut. Terveystieteiden integraatio näyttäisi mallissa toteutuvan perustasolta erikoistason suuntaan, siten että toiminnot integroituvat toimivallan ja tehtävien siirrolla ja keskittämisellä. Tämä heikentänee asiakkaan palvelukokemusta perustasolla ja voi johtaa kustannusten voimakkaaseen kasvuun.
- Lakiluonnoksen 37 §:ään kirjattu vaatimus maakunnan liikelaitoksen ja sote-keskusten yhteistyöstä jättää toteutumisen epävarmaksi. Maakunnan työntekijöiden mahdollisuus palvella useampia sote-keskuksia on epärealistinen ja huonontaa nykytilannetta, jossa kunnissa on vielä edes muutamia työntekijöitä ja osaamista. Sosiaalihuoltolain mukainen palvelutarpeen arviointi edellyttää usein useampia yksilötapaamisia sekä mahdollisesti erilaisia verkostotapaamisia, joten jalkautuvan tiimin mahdollisuus toteuttaa kokonaisvaltaista palvelutarpeen arviointia on vähäinen tai vaatisi mittavaa resursointia.

13. 6. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1



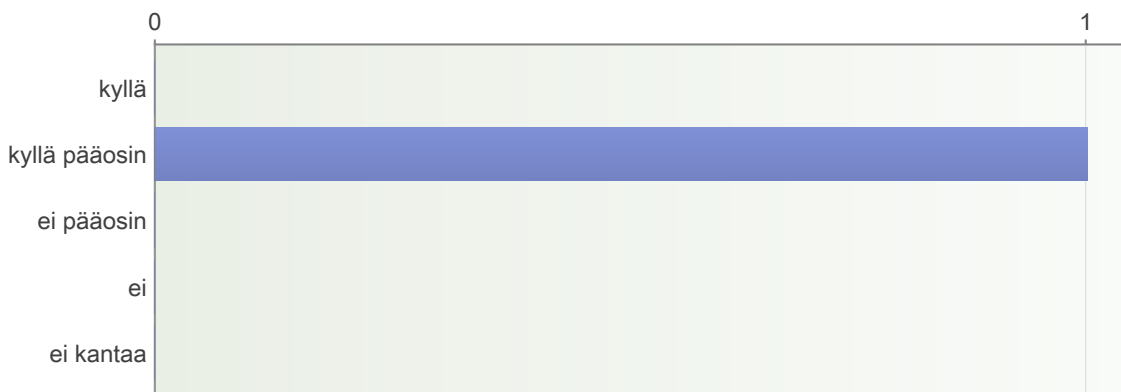
14. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiesitys antaa maakunnille edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen, mutta järjestämisympäristön on hyvin epävarma, eikä maakunnat todennäköisesti pysty ennakoimaan riittävästi palvelutuotannon ja palvelukysynnän vaihtelua käytettävissä olevin keinoin. Erityisiä haasteita järjestämiselle asettaa valinnanvapauden piirissä olevien palveluiden tuotanto, joka on järjestäjän näkökulmasta hyvin epävarma.
- Kaikilla maakunnilla ei välttämättä ole riittävästi järjestämisosaamista.
- Lakiesityksen mukainen valtion ohjaus on vahvaa ja maakuntien mahdollisuus päättää itse tuotantotavoista on melko vähäistä.

15. 7. Edistääkö lakiluonnos toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa?

Vastaajien määrä: 1



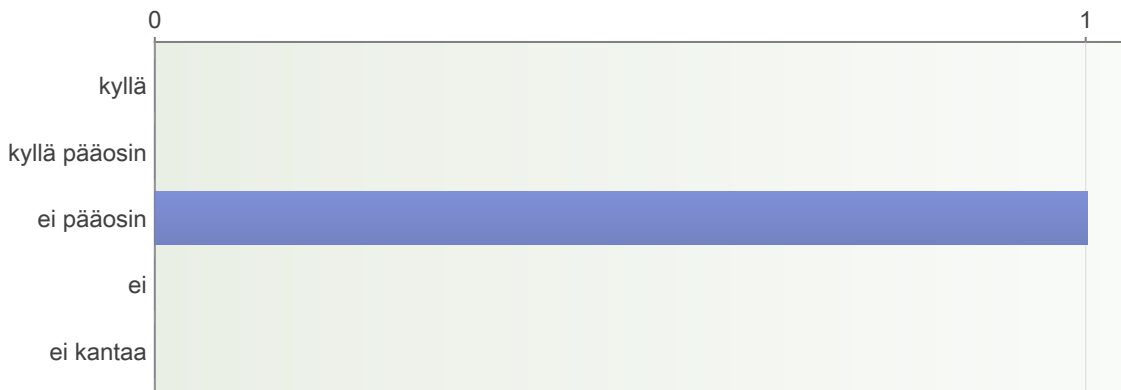
16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- uudistus antaa mahdollisuuden toimintatapojen uudistamiselle, varsinaiset toimenpiteet ovat maakunnallisen valmistelun ja siihen liittyvän innovaatiokyvyn rajoissa. Lainsäädäntöuudistuksen laajuudesta johtuen uuden toimintamallin hahmottuminen voi olla kuitenkin hyvin haastavaa kaikille osapuolille (valtio, maakunta, tuottaja, asiakas).
- valmistelussa on vielä tässä vaiheessa vahva kuntakohtainen painotus ja "kotiin-päin"- vetämisen henki (varsinkin isoissa keskuksissa), joka rajoittaa innovaatioiden toteuttamista ja käyttöön ottamista. Valmistelu osoittaa myös pienten kuntien palveluiden olevan tulevaisuudessa vaarassa päätöksenteon keskittyessä maakuntakeskukseen.
- digitaalisuus lisääntyy uudistuksen myötä ja se lisännee toimintatapojen muutosta ja innovaatioita
- palveluverkon pirstaloituminen ja integraatio vaativat innovaatioita, jotta todellinen asiakaskeskeisyys pääsee toteutumaan
- Voisiko innovaatiota ja asiakaslähtöistä palveluverkon kehittämistä tukea esim. taloudellisesti?
- Miten varmistetaan vaikuttavat ja tehokkaat innovaatiot ja taloudellisesti turvataan käyttöönotto?

17. 8. Antaako valinnanvapauslakiluonnos yhdessä muun maakunta- ja sote-uudistuksen kanssa riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1



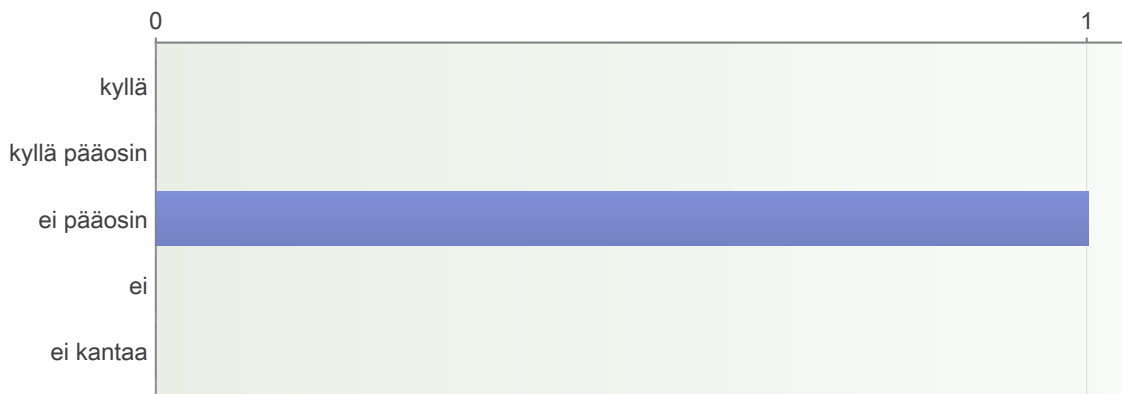
18. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- antaa edellytyksiä, mutta ei takeita; epäonnistumisen mahdollisuuksia on useita omonituottajuus johtaa epätarkoituksenmukaisiin palveluihin; tapahtuu asiakkaiden valintaa ja riskiasiakkaiden karsintaa (osaoptimointia)
oreuna-alueiden kustannukset saattavat nousta, esim. kuljetuksien, henkilöstön vaikean saatavuuden jne. vuoksi
otietojärjestelmien yhteensovittamiselle on pystyttävä asettamaan hintakatto!
ovalinnanvapausmalli itsessään on kustannuksiltaan arpapeliä
omiten varmistetaan, ettei päällekkäisiä palveluja ole
ohenkilöstön osaaminen ja koulutus uudessa tilanteessa tulee vaatimaan paljon. Kuinka paljon?
ohenkilökohtainen budjetin toimivuus käytännössä on vielä tässä vaiheessa täysi arvoitus.
oEryisesti paljon palveluja tarvitsevien asiakkaiden palvelukokonaisuuksien onnistuneella hallitsemisella ja erikoissairaanhoidon menojen kasvun hillitsemisellä voidaan kustannusten kasvua hidastaa. Nämä edellyttävät vahvaa maakunnan järjestäjäroolin ja palvelukokonaisuuksien ohjaamista valtiovallan toimesta.
oMyös asiakasseteliin ja henkilökohtaiseen budjettiin liittyy kustannusten kasvun riski.

19. 9. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveystalvueluista. 9a. Turvaavatko maakunnan liikelaitoksen suoran valinnan palvelujen tuotantoa koskevat säännökset (mm. 16 §) palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden kaikissa olosuhteissa?

Vastaajien määrä: 1



20. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiesitys antaa tähän nykyistä paremmat mahdollisuudet, mutta toteutuminen on epävarmaa. Edellytyksenä on riittävä palvelutarjonta myös kasvukeskuksien ulkopuolella

21. 9b. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty sote-keskuksen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1



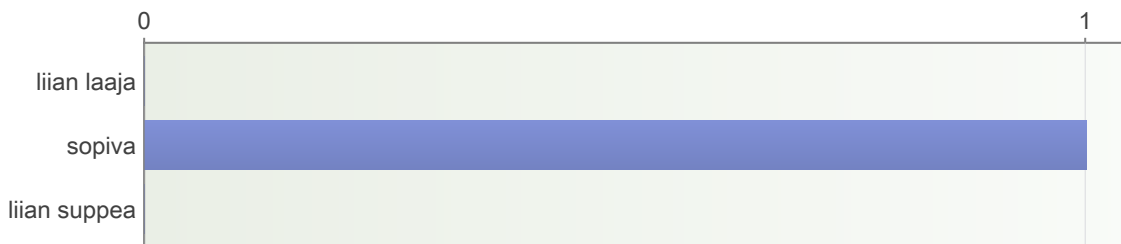
22. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- sosiaalihuollon palvelujen saatavuus tulisi olla laajempi. Pelkkä neuvonta ja ohjaus ei ole sellaisenaan erillinen sosiaalityön tehtävä, vaan tulee olla osana jokapäiväistä sosiaalityötä. Ohjauksen ja neuvonnan erottaminen omaksi työkseen on keinotekoisia, eikä sellaisenaan ole edes riittävä palvelu suurimalle osalle asiakkaista. Palvelut heikentyvät tältä osin ja palvelujen heikentäminen kohdistuu yhteiskunnan vähäosaisimpiin eniten. Tämä on suuri uhka palvelujen ennaltaehkäisevälle tavoitteelle ja esteenä todelliselle palveluintegraatiolle.
- Jalkautuvat palvelut on turvattava erillisillä säännöksillä.
- Joidenkin alojen erikoislääkäreiden toimiminen sote-keskuksissa voi olla perusteltua, mutta näiden erikoisalojen sitova määrittely lakisääteisesti ei ole tarkoituksenmukaista.
- yleislääketieteen ja useiden erikoisalojen yhteisvastaanottotyyppinen ratkaisu voisi parantaa perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon integraatiota myös pienillä sote-aseilla ja peruspalveluiden tasolla.

23. 9c. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty suunhoidon yksikköjen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1



24. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Palveluvalikoima on tässä hetkessä tarkoituksenmukainen. Lakitekstissä tulee selventää hammaslääketieteen erikoisala.
- henkilökohtaisen budjetin asiakkaiden suun terveydenhuollon palvelut tulee määrittää

25. 9d. Onko lakiluonnoksen 18 § sote-keskuksen suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1



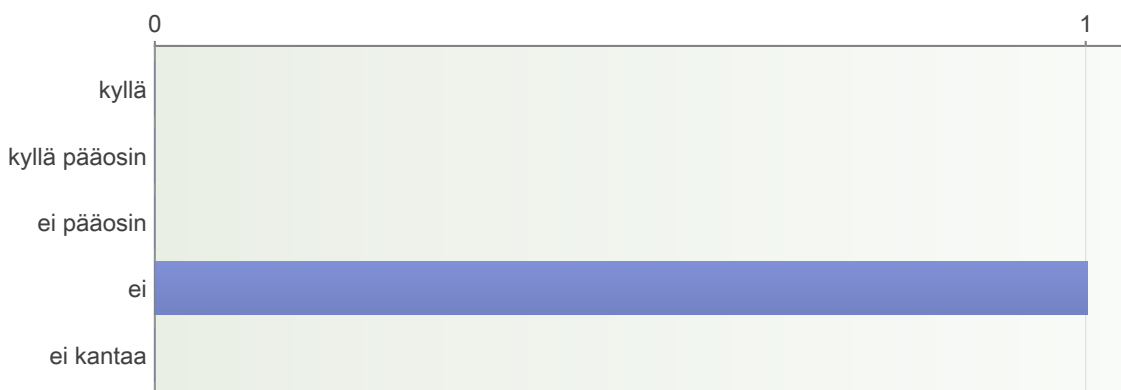
26. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat palvelut?

Vastaajien määrä: 1

- yleislääketieteen alaan kuuluvat erikoisalapalvelut on selkeästi nimetty, mutta erikseen nimettyjen erikoisalajien valikoima ei välttämättä ole tarkoituksenmukainen

27. 9e. Onko lakiluonnoksen 18 § suunhoidon suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1



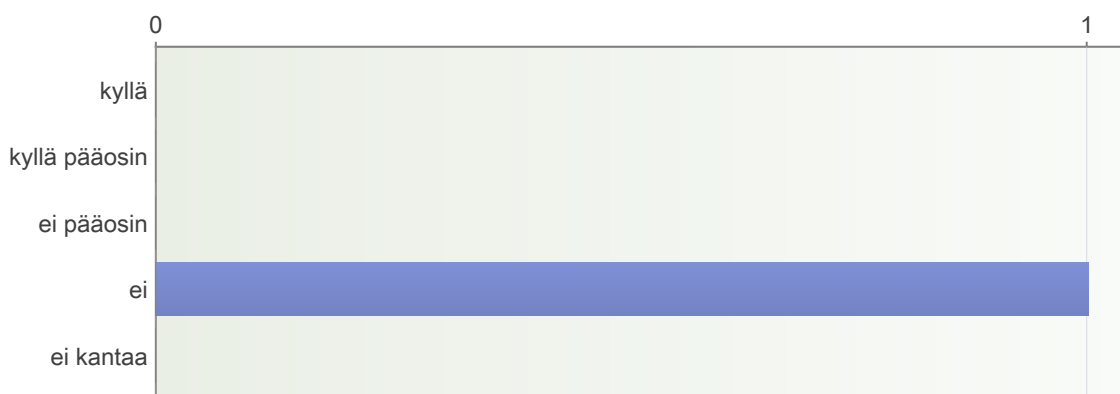
28. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin suunhoidon yksiköissä tuotettavat palvelut?

Vastaajien määrä: 1

- Kyseessä oleva lainkohdan kirjoitusasu on hyvin sekava ja terminologia hyvin moninainen, joka vaikeuttaa lainkohdan sisällön tulkintaa ja aiheuttaa tulkintaerojen vaaran.
- Alle 18-vuotiaiden palveluiden rajaaminen erilliseksi vaikeuttaa edelleen lainkohdan tulkintaa ja on järjestäjän näkökulmansa haasteellinen.

29. 9f. Ovatko säännökset (mm. 18 § ja 37 §) sosiaalihuollon osalta tarkoituksenmukaisia ja riittäviä?

Vastaajien määrä: 1



30. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Sosiaalihuollon esitetty toimintamalli ei ole toimiva, koska neuvonta ja ohjaus eivät ole tänä päivänä erillisiä tehtäviä. Ohjaus ja neuvonta toimivat nykyäänkin jo pitkälle sähköistettyinä palveluina, eikä erillistä työntekijää ole niihin tarvittu. Nykyinen toimintamalli johtaa asiakkaiden siirtelyyn, palvelujen viivästymiseen ja etääntymiseen. Tähän ei kunnissa ole inhimillisesti varaa.
- sosiaalihuollon integrointi perusterveydenhuoltoon ja lääkäri/hoitajavastaanottojen yhteyteen olisi todellista asiakaslähtöistä integraatiota.

31. 10. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos. 10a. Antaako lakiluonnoksen 21 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitos?

Vastaajien määrä: 1



32. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tavoitteen toteuttamiseksi tiedotuksella on merkitys
- valinnan tueksi oltava objektiivisesti kerättyä, vertailukelpoista tietoa sote-keskuksista ja sote-aseamista

33. 10b. Entä antaako lakiluonnoksen 22 ja 23 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitoksen palveluyksikkö/yksiköt?

Vastaajien määrä: 1



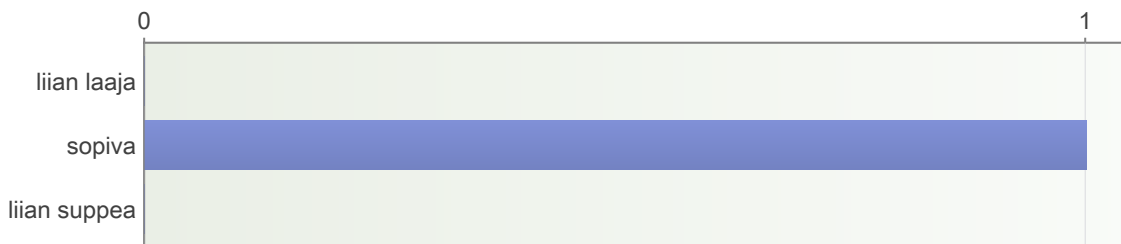
34. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- laajaa valinnanvapautta rajoittavat ainoastaan palvelupisteverkosto, joka vaikuttaa palvelujen saatavuuteen ja saavutettavuuteen
- lainsäädäntö selkeä tältä osin

35. 11. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 11a. Onko lakiluonnoksen 24 §:ssä säädetty asiakasseteli sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1



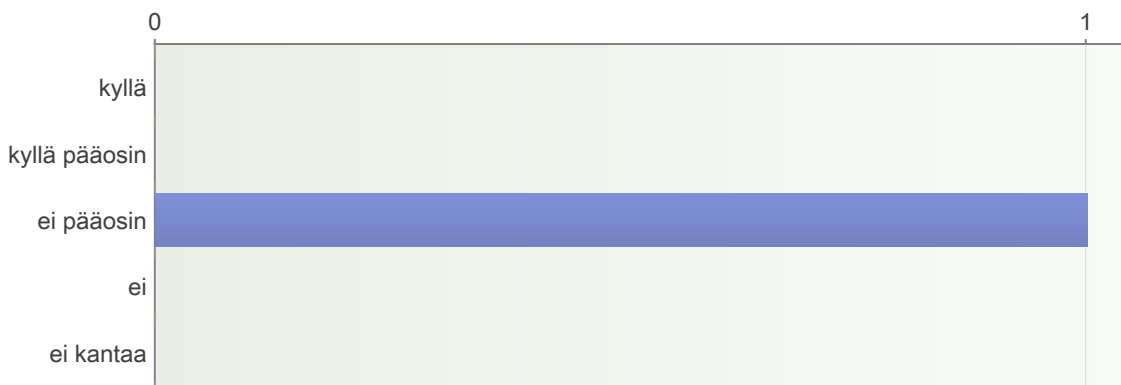
36. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Ehdotuksen mukainen asiakassetelien laaja käyttö saattaa johtaa henkilöstösiirtymiin julkiselta yksityiselle
- Asiakassetelin käytön laajentaminen kiireettömiin leikkauksiin on kannatettavaa. Järjestelmä auttaa pitämään leikkausten odotusajat kohtuullisina.
- asiakassetelijärjestelmä tulee pystyä järjestämään hallinnollisesti mahdollisimman kevyesti ja tehokkaasti
- Asiakassetelin kieltäytymisen varalle palvelut järjestetään maakunnan liikelaitoksessa
- Oikeus asiakassetelin saamiseen ja käyttämiseen ovat lainsäädännössä sinänsä selvät

37. 11b. Onko maakunnan liikelaitoksella 24 §:n 2 ja 3 momentissa säädettyjen rajausten perusteella edellytykset turvata riittävät palvelut kustannustehokkaalla tavalla?

Vastaajien määrä: 1

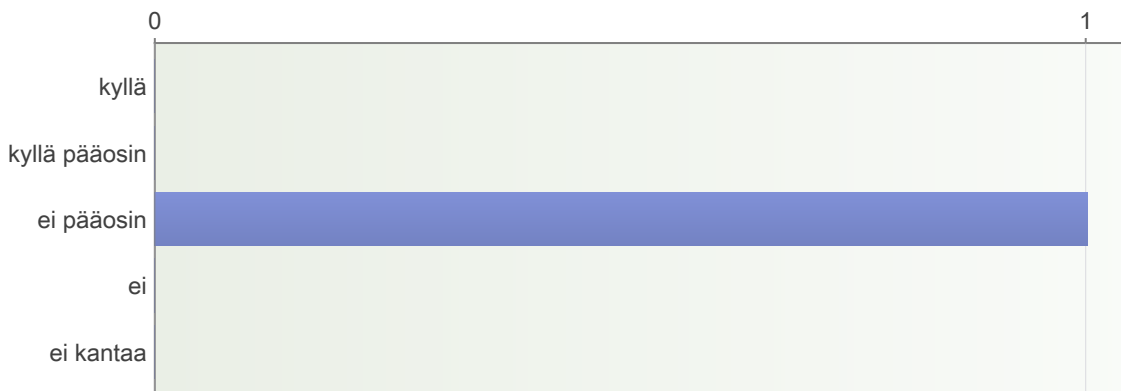


38. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

39. 11c. Onko lakiluonnoksen 24 §:n sääntely riittävä erikoissairaanhoidon valtakunnallisen ja alueellisen palvelujärjestelmän turvaamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1



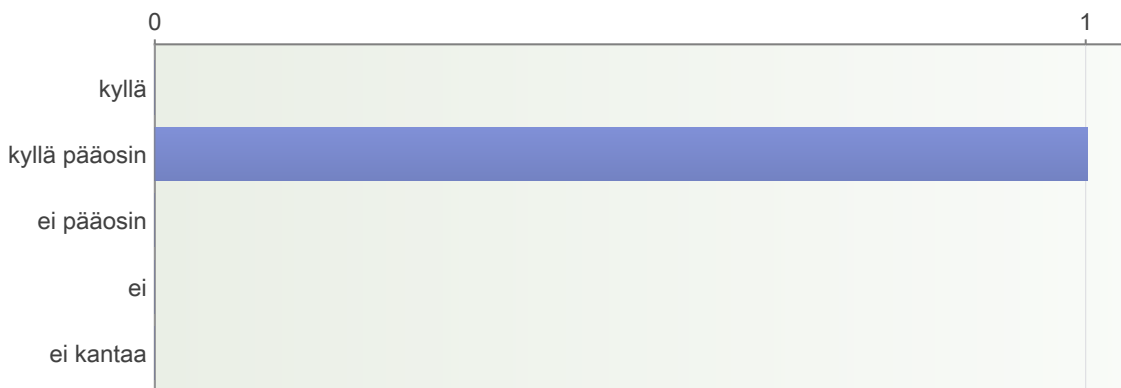
40. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- 24 §:n tehokkuus riippuu monituottajuudesta ja aidosta palvelujen valikoimasta. Asiakasseteli on tehoton ja turha, ellei palvelutuotannossa ole vaihtoehtoja.

41. 11d. Ovatko asiakasseteliä koskevat säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1



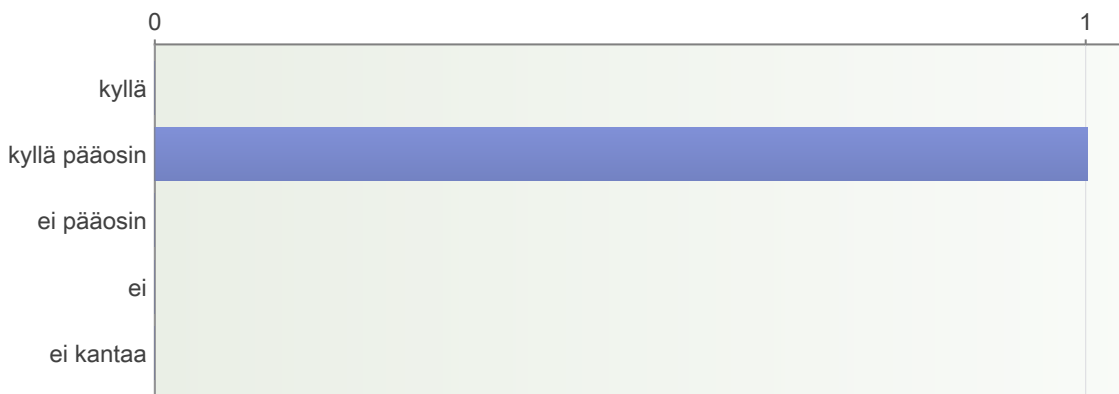
42. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Valinta palveluntuottajien välillä tapahtuu siinä, valitseeko asiakas ylipäänsä asiakasetelin.
- Oikeudet asiakasetelin saamiseen ja käyttämiseen ovat lainsäädännössä sinänsä selvät
- Lainsäädännössä on kuitenkin käytännön näkökulmasta selvennettävä sitä tilannetta, jos asiakas kieltäytyy asiakasetelistä.

43. 11e. Turvaako asiakasetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämistä vastuun toteuttamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1



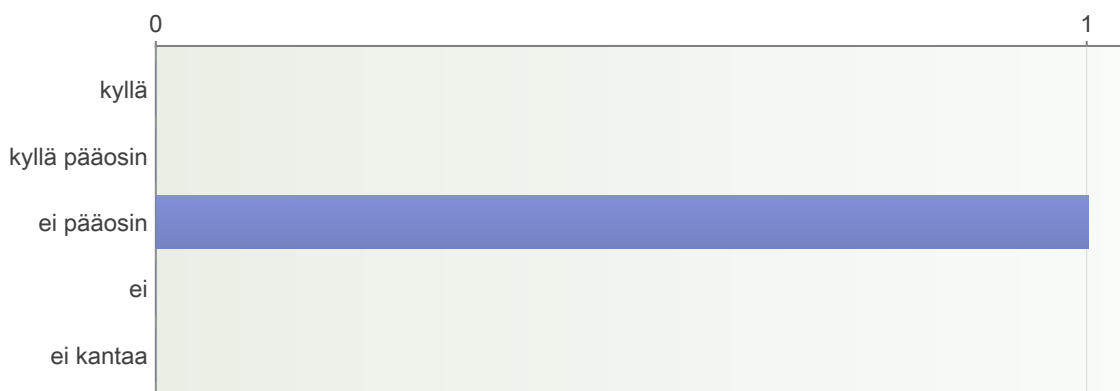
44. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakaseteli poistaa nykyiset palvelusetelit, joissa oli harkintaa ja tulosidonnaisuutta. Tältä osin ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet kapenevat
- Jos asiakas ei halua käyttää asiakaseteliä, maakunnan liikelaitos joutuu tarjoamaan palvelun muulla tavoin.

45. 12. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1



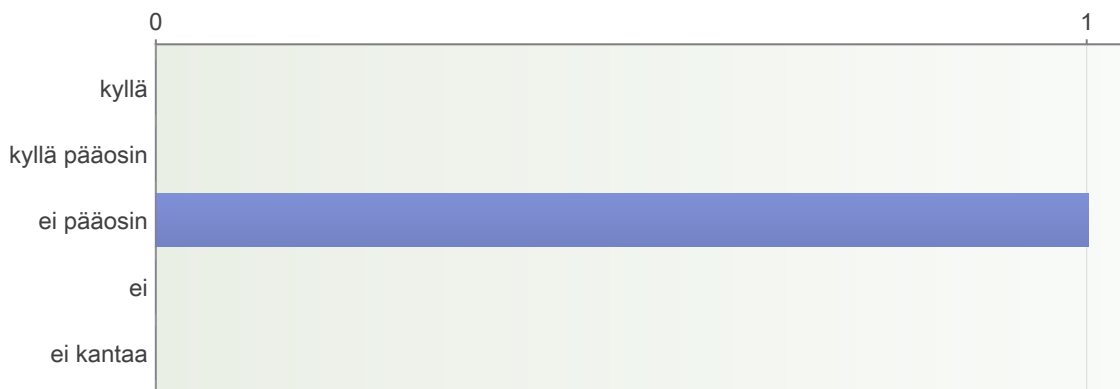
46. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lisää huomattavasti runsaasti palveluja tarvitsevien asiakkaiden valinnanvapautta, varsinkin niiden osalta, joiden kyky ja ymmärrys mahdollistavat palveluihin liittyvän päätöksen tekemisen. Runsaasti apua tarvitsevat, edellyttävät aukotonta palveluohjausta
- Miten varmistetaan, että ihmiset osaavat valita palvelujaan oikeilla perusteilla, eikä esim. mainonnan perusteella?

47. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin asiakkaan neuvonnasta ja ohjauksesta sekä palvelutarpeen arvioinnista. Lisäksi lakiluonnoksen 5 §:ssä säädettäisiin asiakkaalle tehtävästä yhdestä asiakassuunnitelmasta. Turvaavatko säännökset riittävän hyvin asiakkaan oikeudet sekä palvelujen toteuttamisen asiakkaan tarpeita vastaavasti?

Vastaajien määrä: 1



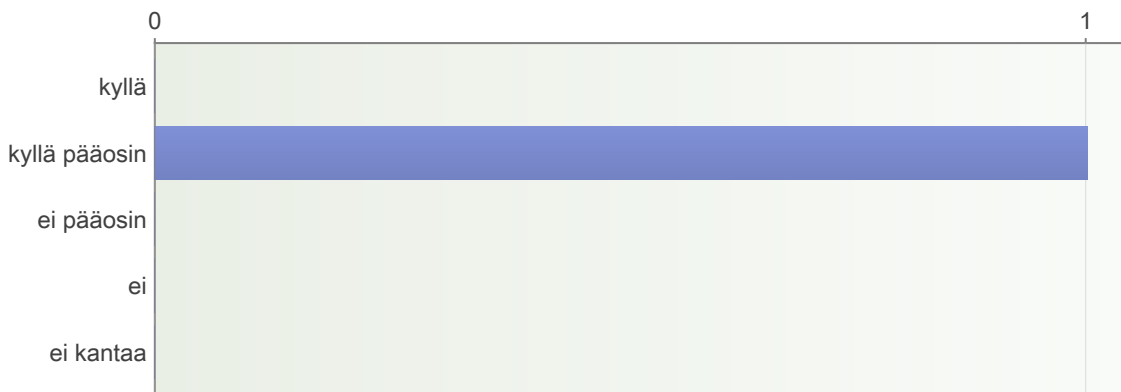
48. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaan mahdollisuudet tehdä rationaalisia valintoja palveluyksiköiden välillä ovat rajalliset. Vaikeasti hahmotettavan palvelujärjestelmän edellyttämä neuvonnan ja ohjauksen järjestelmä tulee olla saumaton. -palvelutarpeen arvioinnin tekeminen tulisi olla mahdollista asiakkaan valitsemalla sote- asemalla. Miksi maakunnan liikelaitoksella tulee olla yksiomainen oikeus asiakassuunnitelmien tekemiseen? Tämä aiheuttaa turhaa palvelujen hajauttamista, jossa suunnitelma tehdään toisaalla ja suunniteltu hoito toteutetaan toisaalla. Päällekkäisyyttä ja turhaa vastuun jakamista.

49. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palveluntuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 14a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1



50. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Hyväksymismenettelyn tulisi olla yhteneväisin kriteerein koko maassa. -jos halutaan todellisia markkinoita, maakunnalla ei saa olla liikaa harkintavaltaa tuottajien hyväksymismenettelyssä – ongelmaksi muodostunee rahoituksen riittävyys

51. 14b. Varmistaako hallintopäätöstä ja ehtojen asettamista koskeva sääntely (42 §) riittävät mahdollisuudet maakunnan järjestämisvastuun toteuttamiseen.

Vastaajien määrä: 1



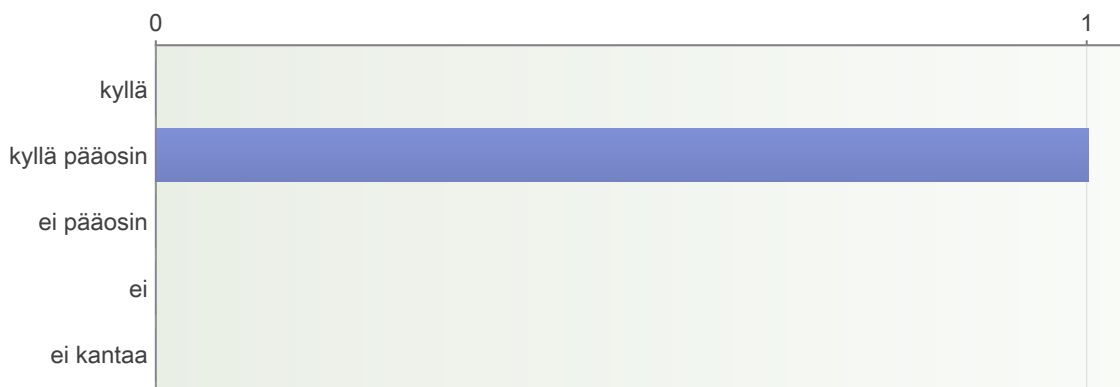
52. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- maakunnalla tulee olla mahdollisuus asettaa omiakin kriteereitä palveluntuottajille, mutta ehtojen tulee olla yhteneväiset koko maassa. Muutoin syntyy palvelujärjestelmä, joka ei ole valtakunnallisesti tasavertainen.
- hankintaosaamista on reilusti lisättävä maakuntiin ja laadunseurantajärjestelmiin on kiinnitettävä erityistä huomiota.

53. 14c. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1



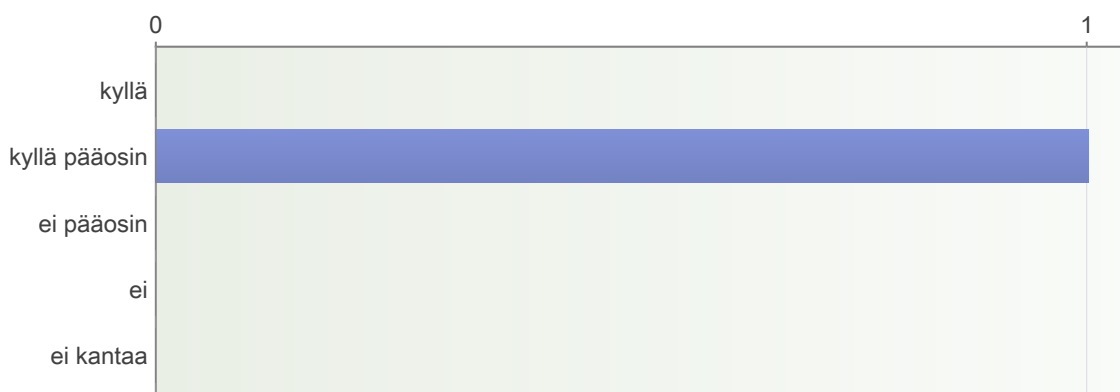
54. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- sopimus tulee olla peruttavissa heti, määräaikoja noudattamatta, jos sopimusrikkomus on törkeä
- Maakunnan tulee varmistaa riittävä valvonta sopimiinsa palveluntuottajiin ja toiminnan laatuun.

55. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palveluntuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1



56. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- sote- opiskelijoiden koulutusvelvoite on selkeä ja tarpeellinen kirjattuna suoran valinnan palveluntuottajien osalta
- kaikilla sote-yksiköillä tulee olla velvoite osallistua maakunnan kehittämiseen tuottajapohjasta riippumatta
- rahoitukseen liittyvät velvoitteet tarpeellisia
- Maakunnan liikelaitoksen markkinaehtoinen hinnoittelu vaatii opettelua ja yhtenäistä ohjausta. Nykyinen tuotteistus epäyhtenäistä ja sekavaa, eikä tuota vertailtavaa tietoa.

57. 16. Lakiluonnoksen 10 luvussa säädettäisiin palveluntuottajalle suoritettavista korvauksista.

16a. Ottavatko sote-keskuksen kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat tekijät riittävästi huomioon asiakkaiden erilaiset palvelutarpeet ja niiden aiheuttamat kustannukset?

Vastaajien määrä: 1



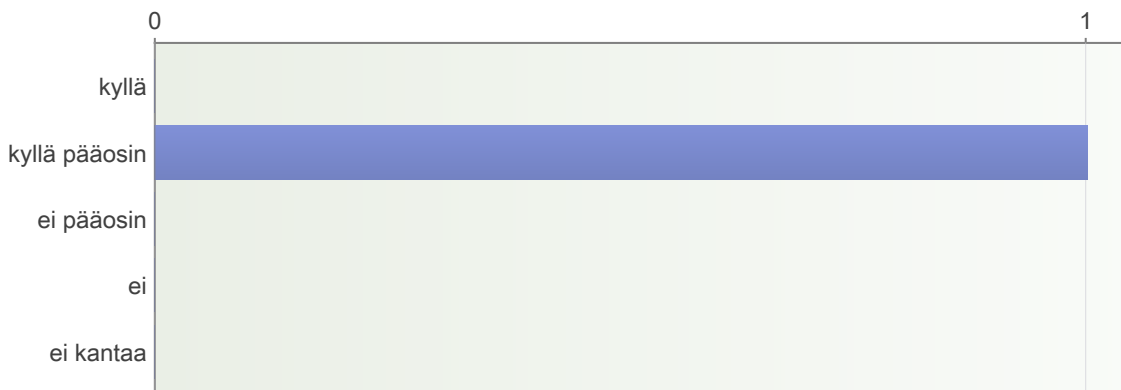
58. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Korvausten sekamalli, jossa osa korvauksesta maksetaan kiinteänä (kapitaatio) ja osa suoriteperusteisesti, on parempi kuin malli, kuin malli jossa olisi vain jompikumpi komponentti.
- 2/3 kiinteä korvaus perustuu minkälaiseen arvioon tai laskelmaan? Vai onko asetettu tavoitteelliseksi?
- Järjestelmässä tulee kuitenkin huolehtia siitä, ettei se aiheuta asiakkaiden valintaa/ runsaasti hoitoa tarvitsevien syrjintää

59. 16b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1



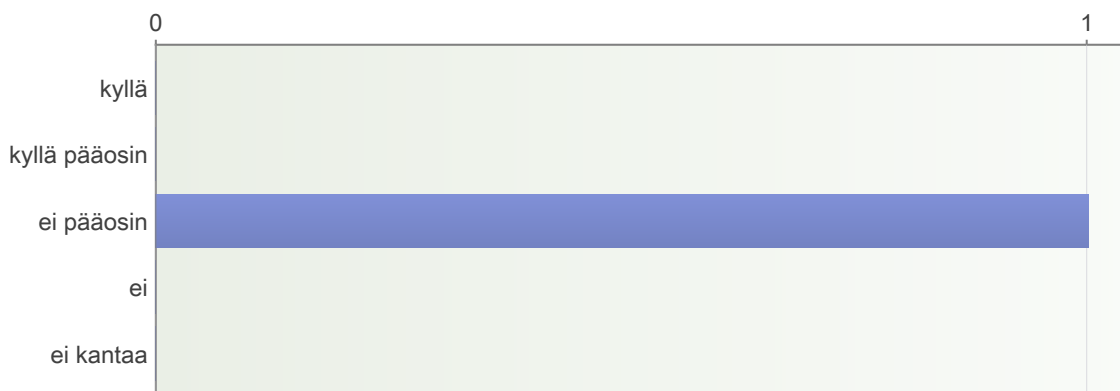
60. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- -valtioneuvostolla on asetuksenantovaltuutus, minkä vuoksi ei ole arvioitavissa, millaiseksi korvausjärjestelmä käytännössä muodostuisi. On kannatettavaa, että maakunnalla on mahdollisuus huomioida alueelliset erityistarpeet.
- Kannustinperusteiset korvauksien tulee kohdentua vaikuttavasti ja terveyttä ja hyvinvointia edistävästi. Terveiden ja hyvinvoinnin edistämiseksi ja terveyserojen kaventamiseksi tulisi olla paino- tai kannustekerroin ja tarkoin määritellyt kriteerit (vaihtoehtoisesti heikkoihin tuloksiin liittyvät sanktiot)

61. 16c. Turvaavatko säännökset maakunnan liikelaitoksen sote-keskukselle ja yksityisen tuottajan sote-keskukselle yhdenvertaiset toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1



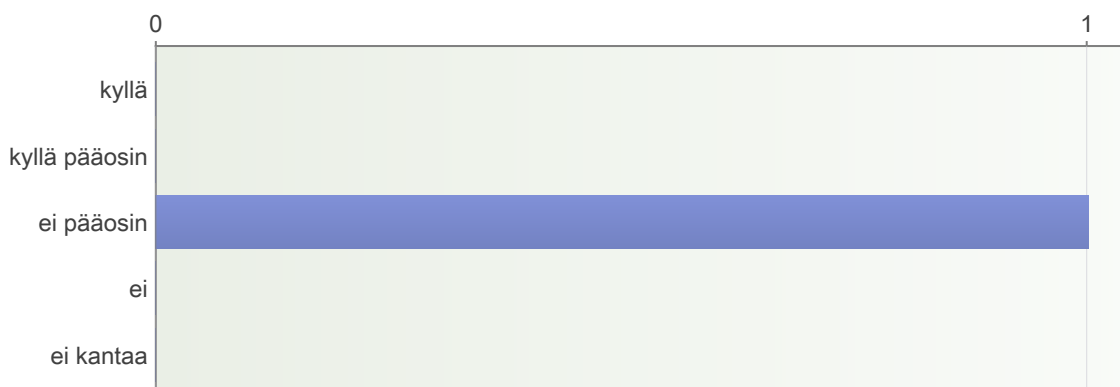
62. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakuntien liikelaitoksilla on viimekätinen vastuu palveluista. Paljon erilaisia palveluita tarvitsevat jäänevät maakuntien vastuulle.

63. 17. Lakiluonnoksen 12 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. 17a. Turvaavatko 85 §:n mukaiset asiakasseteliä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1



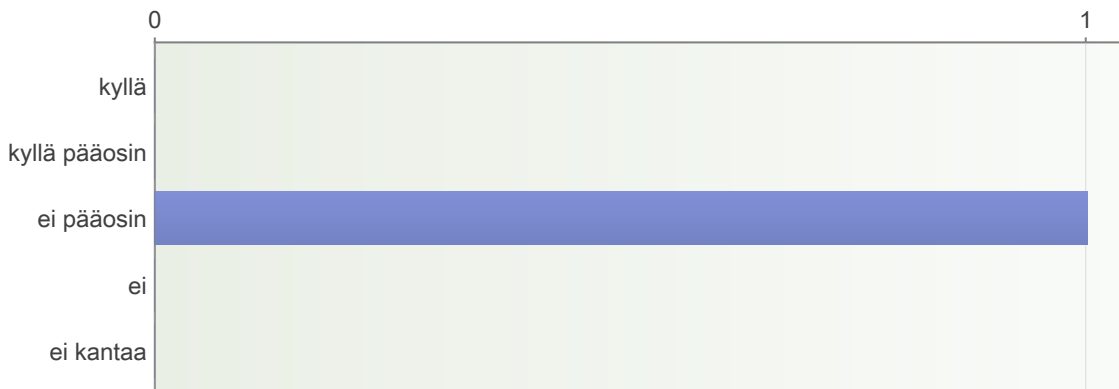
64. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Ajallinen vaiheistus siirtymäaikaan helpottaa henkilökohtaisen budjetin ja asiakassetelin käyttöönottoa, mutta aikataulu on edelleen kireä
- henkilökohtaisen budjetoinnin valmistelu on hyvin keskeneräistä ja keskeinen valtakunnallisen ohjeistus on puutteellista

65. 17b. Turvaavatko 86 ja 88 §:n mukaiset sote-keskusta koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1



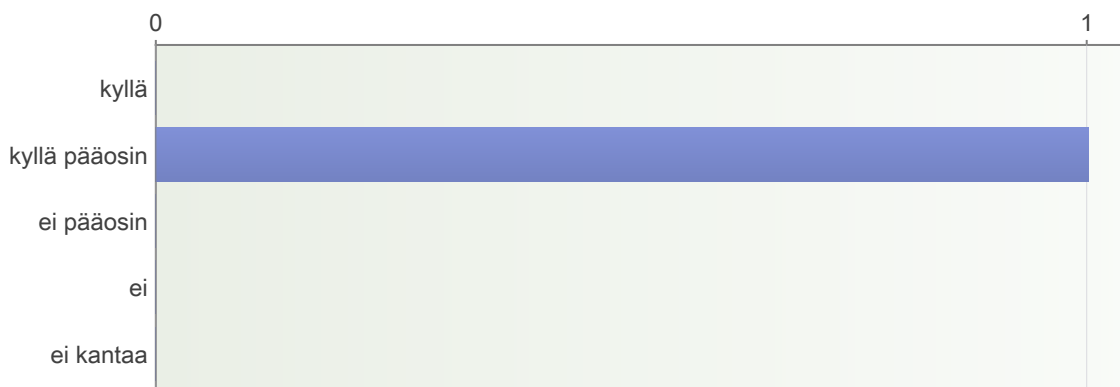
66. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Ajallinen vaiheistus siirtymäaikaan helpottaa sote-keskusten käyttöönottoa
- Esityksessä on tarkemmin määriteltävä, mitä "parhaiten saavutettavissa oleva" sote-keskus tarkoittaa (ajallinen saavutettavuus, liikenneyhteydet, etäisyys kotipaikasta, etäisyys keskussairaalaan, jo listautuneiden asiakkaiden määrä kullakin palveluntuottajalla?)
- Pakkolistaminen koskee myös niitä kansalaisia, jotka eivät tätä tarvitse vaan haluavat jatkaa entisten palveluntuottajien (esim. työterveyshuolto, yksityiset ei-julkisrahoitteiset palvelut). Onko tarkoituksenmukaista ja miten tässä toteutuu valinnanvapaus?
- Miksi esityksessä ei huomioida pienempiä sote-asemia vaan huomio keskittyy sote-keskuksiin? Näitä on nyt jo suunniteltu maakuntiin vain muutama. Tämä antaa vaikutelman, että pienet raja-alueiden kunnat on jo nyt unohdettu palvelualueina.

67. 17c. Turvaavatko 87 ja 89 §:n mukaiset suunhoidon yksiköitä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1



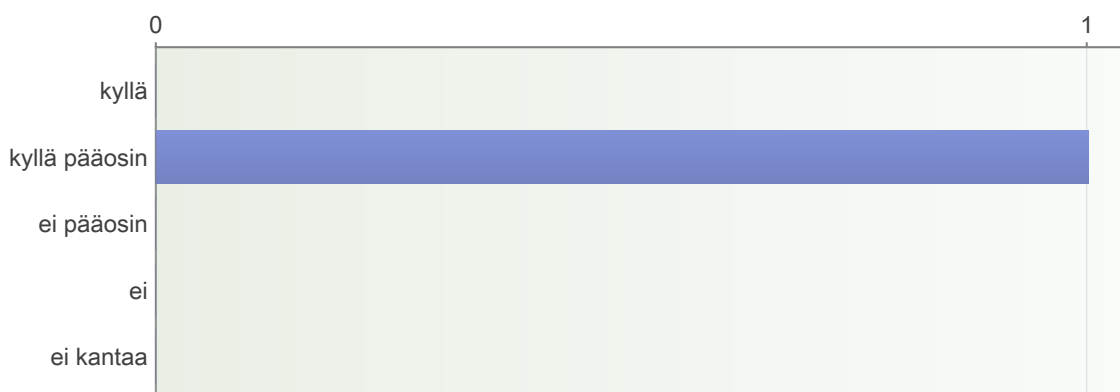
68. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- palvelut on turvattu siirtymävaiheessa riittävällä tasolla
- korvaus vaikuttaa siihen miten valinnanvapaus toteutuu palveluntuottajien kesken

69. 17d. Turvaako esitys sosiaali- ja terveystalouden yksityisten tuottajien toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1



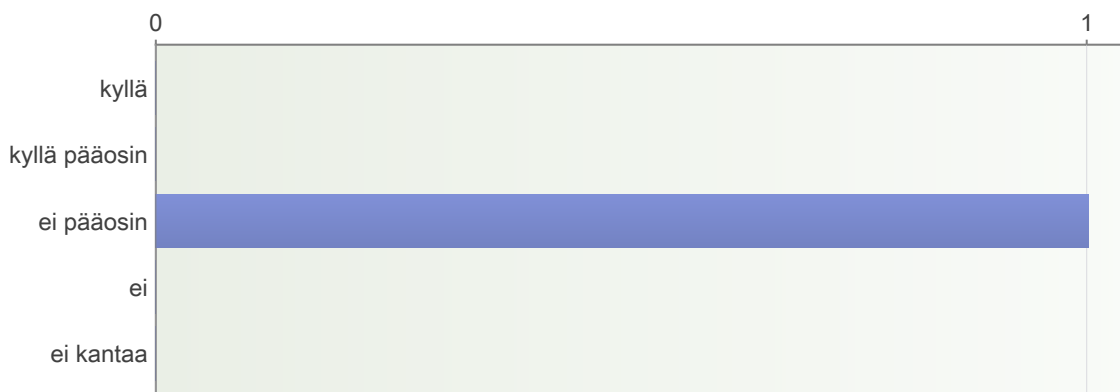
70. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Mikäli rahoituspohja osoittautuu riittäväksi.

71. 17e. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajina?

Vastaajien määrä: 1



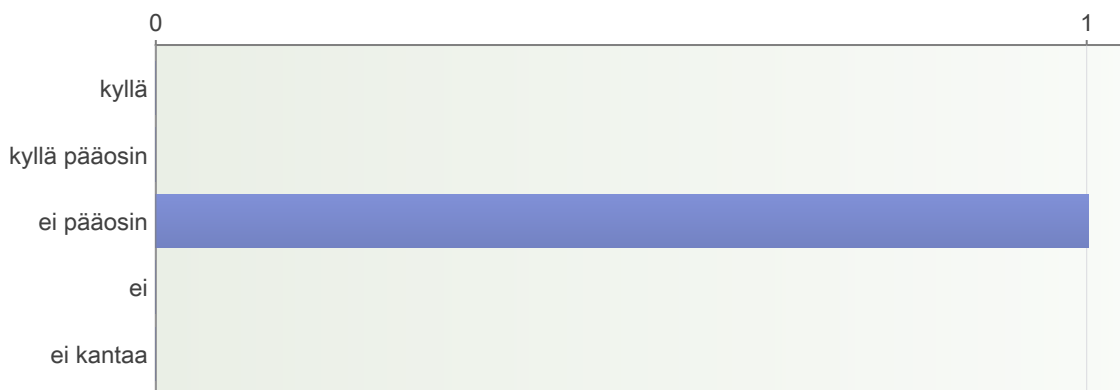
72. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Esitetty malli antaa mahdollisuuden, mutta ei takaa todellista pienyrittäjien onnistumista ko. markkinoilla
- Esitetyt muutokset edistävät sekä valinnanvapauden että markkinoiden vahvistumista ja kilpailun ja monituottajuuden lisääntymistä.
- Sosiaali- ja terveydenhuollon markkinat ovat tosin jo alkaneet keskittyä harvemmille ja suuremmille tuottajille, ja keskittymiskehitys oletettavasti jatkuu uudessa toimintaympäristössä, mikä voi vähentää kilpailua ja vaikeuttaa pienten toimijoiden tuloa markkinoille.

73. 18. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1



74. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- -mallihan ei varsinaisesti perustu näyttöön, ei tutkimus- tai muuhunkaan, joten täysin arvelujen varassa miten lopulta käy
- vaikutuksia on pyritty arvioimaan, mutta ovat vain arvioita ja suhteellisen suppeita
- riskiarviointi taitaa puuttua?

75. 19. Miten arvioisitte uudistuksen vaikuttavan oman organisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- -yhteistoimintasopimus naapurikunnan kanssa lakkaa
- pahimman skenaarion mukaan palvelujen karsinta kunnassa on huomattavaa ja palvelujen saatavuus etäänny
- palveluntuottajien ja kilpailun saaminen kunnan alueelle on epävarmaa
- digitaaliset palvelut lisääntyvät

76. 20. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- -vaikeaselkoinen palvelurakenne on tulossa, mutta viimeisin esitys on selkeämpi kuin aikaisempi
- uudistus kaipaa taustalleen pilotointia, kokeiluja ja näyttöihin perustuvia ratkaisuja
- maakunnan vastuu ja rooli järjestäjänä on erittäin haastava.

77. 21. Yksilöidyt muutosehdotukset lakiluonnokseen.

Ei vastauksia.